

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Σελίδες απάντησης: 2

Σελίδες συνημμένων:

Σύνολο σελίδων:

10 ΜΑΡ. 2016

Αθήνα 14/3/ 2016

Αριθμ. Πρωτ.: 340

Προς:

✓ Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Εγχώριο γενετικό υλικό»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 3029/09-02-2016

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ν. Μίκος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Η χώρα μας διαθέτει ένα από τα υψηλότερα επίπεδα βιοποικιλότητας στην Ευρώπη, το οποίο, ανεξαρτήτως από τις εθνικές, ευρωπαϊκές και διεθνείς υποχρεώσεις της, οφείλει να το προστατεύει και να το αξιοποιεί προς όφελός της. Συγκεκριμένα, οι εγχώριοι γενετικοί πόροι, πέρα από το γεγονός ότι αποτελούν στρατηγικής σημασίας εθνικό αγαθό και πολύτιμο κομμάτι της πολιτισμικής μας κληρονομιάς, δύναται να συμβάλουν:

- Στην παραγωγή ποικιλιών ανθεκτικών σε εκθροούς και ασθένειες, με αποτέλεσμα:
 - α. τη μείωση του κόστους παραγωγής του παραγωγού και
 - β. την προστασία του περιβάλλοντος, λόγω μικρότερων απαιτήσεων σε εισροές (π.χ. φυτοφάρμακα, νερό).
- Στην παραγωγή προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, δηλαδή προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ (π.χ. φάβα Σαντορίνης).
- Στην παραγωγή ασφαλών και ποιοτικών τροφίμων.

Επισημαίνεται ότι η αύξηση του ποσοστού των ελληνικών ποικιλιών και της εγχώριας σποροπαραγωγής στην κάλυψη των αναγκών της χώρας αποτελεί βασικό στόχο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων [αρμόδιος ο Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός (ΕΛΓΟ) - ΔΗΜΗΤΡΑ] Συγκεκριμένα, ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ (αρμόδια η Γενική Διεύθυνση Αγροτικής Έρευνας), στο πλαίσιο των ερευνητικών και τεχνολογικών δραστηριοτήτων του, δημιουργεί και εγγράφει νέες ποικιλίες και συμμετέχει ενεργά στην παραγωγική δραστηριότητα του πρωτογενούς τομέα της σποροπαραγωγής. Ήδη, από το έτος 2012, υλοποιείται στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ αναπτυξιακό έργο, με τίτλο "Δημιουργία, διατήρηση, σποροπαραγωγή και διάθεση στην αγορά ποικιλιών σιτηρών, κτηνοτροφικών φυτών και οσπρίων, βάμβας, καπνού και κηπευτικών", το οποίο συμβάλλει:

- στη δημιουργία νέων, υψηλοαποδοτικών, με άριστα ποιοτικά χαρακτηριστικά, ποικιλιών προσαρμοσμένων στις ελληνικές συνθήκες,
- στη διατήρηση της γενετικής καθαρότητας και της ταυτότητας των υπάρχουσών ποικιλιών φυτών μεγάλης καλλιέργειας και κηπευτικών,
- στην αυτοδύναμη παραγωγή, τυποποίηση, πιστοποίηση και διάθεση σπόρων υψηλής ποιότητας και
- στην αξιοποίηση του πολύτιμου γενετικού υλικού το οποίο διαθέτουν οι ερευνητικές μονάδες.

Σημειώνεται ότι οι ποικιλίες κυριότητας ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ που σποροπαράγονται και διακινούνται σήμερα από συνεργαζόμενους ιδιωτικούς και συνεταιριστικούς φορείς, αφορούν σε μαλακό και σκληρό σιτάρι, κριθάρι, βρώμη, ρύζι, κτηνοτροφικά φυτά και όσπρια, βαμβάκι, κηπευτικά και καπνό.

Επισημαίνεται ότι η οικονομική ύφεση των τελευταίων ετών αναγκάζει τους γεωργούς και τους μικροκαλλιεργητές να αναζητούν όλο και περισσότερο ελληνικούς σπόρους γιατί είναι φθηνότεροι, δέχονται μικρότερες εισροές και δίνουν ποιοτικά προϊόντα. Ειδικότερα, η ζήτηση των σπόρων των παραδοσιακών ποικιλιών εκτιμάται ότι αυξήθηκε, τελευταία, στους ερασιτέχνες παραγωγούς κατά 30-40% και στους μικροκαλλιεργητές κατά 15-20%, ενώ ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ εντείνει τις προσπάθειές του για την παραγωγή και προώθηση των ποικιλιών αυτών. Τα δε αποθέματα σπόρων, κυριότητας ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, τα οποία βρίσκονται στις αποθήκες της υπό εκκαθάριση ΚΕΣΠΥ, καταγράφονται και γίνεται εκτίμηση της εμπορικής τους αξίας.

Αναφορικά με την Τράπεζα Γενετικού Υλικού (Τ.Γ.Υ.), επισημαίνεται ότι το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) υποστήριξε και χρηματοδότησε το έργο: «Δημιουργία Τράπεζας Γενετικού Υλικού» στο πλαίσιο του Υποέργου: «Συλλογή, διάσωση και προστασία γενετικού υλικού» στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης-Ανασυγκρότησης της Υπαιθρου 2000-2006 της Δράσης Β' του Μέτρου 6.3 «Σχέδια Διαχείρισης για την Αειφόρο Ανάπτυξη Δασικών και Οικολογικά ευαίσθητων περιοχών και Δημιουργία Τράπεζας Γενετικού Υλικού». Η Τ.Γ.Υ. με εξερευνητικές αποστολές σε όλη την επικράτεια έχει συλλέξει πληθώρα δειγμάτων φυτικών ειδών, τα οποία διατηρούνται κυρίως ως σπέρματα, ενώ, σήμερα, διατηρεί τις περισσότερες από τις καλλιεργούμενες ντόπιες, γνωστές και ως παραδοσιακές, ποικιλίες, συγγενή άγρια είδη των καλλιεργούμενων φυτών, καθώς και διάφορα άγρια, ενδημικά είδη της ελληνικής χλωρίδας.

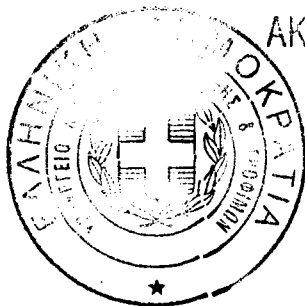
Το ΥΠΑΑΤ, αναγνωρίζοντας τη μεγάλη σημασία της Τ.Γ.Υ. στη διατήρηση ελληνικού γενετικού υλικού, σε συνεργασία με τον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, δρομολόγησε την άμεση μεταστέγασή της σε νέο κτίριο, στον χώρο του αγροκτήματος στη Θέρμη Θεσσαλονίκης. Σε πρώτη φάση, θα ξεκινήσει μερική αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από τη μη λειτουργία του κτιρίου και ο έλεγχος του ηλεκτρομηχανολογικού του εξοπλισμού. Την όλη ενέργεια θα στηρίζει το ερευνητικό, επιστημονικό και διοικητικό προσωπικό του Ινστιτούτου Γενετικής Βελτίωσης και Φυτογενετικών Πόρων της Γενικής Διεύθυνσης Αγροτικής Έρευνας του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, ενώ η χρηματοδότησή της θα προέλθει αρχικά από πόρους του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και, στη συνέχεια, μέσω υπογραφής τριετούς προγραμματικής σύμβασης μεταξύ του ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ και του ΥΠΑΑΤ, το Υπουργείο θα αναλάβει τη χρηματοδότηση για τη βιώσιμη λειτουργία της.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι το ΥΠΑΑΤ, στο πλαίσιο της προσπάθειας που καταβάλλει για τη διαφύλαξη και αξιοποίηση των εγχώριων φυτογενετικών πόρων:

- Α. πρόκειται να συγκροτήσει ομάδα εργασίας για την εξέταση και την αντιμετώπιση των προβλημάτων του φυτικού πολλαπλασιαστικού υλικού στην Ελλάδα,
- Β. επεξεργάζεται Σχέδιο Νόμου για τη θεσμοθέτηση Εθνικής Τράπεζας Γενετικού Υλικού (Ε.Τ.Γ.Υ.). Η Ε.Τ.Γ.Υ. θα διαχειρίζεται το γενετικό υλικό της χώρας που αποτελεί ένα στρατηγικής σημασίας δημόσιο αγαθό για τη γεωργία, με ρητή πρόβλεψη για την υλοποίηση *in situ* (επί τόπου) και *on farm* (στον αγρό) προγραμμάτων διατήρησης των φυτογενετικών πόρων και
- Γ. επιδιώκει τη διαμόρφωση ενιαίας εθνικής στρατηγικής σε θέματα προστασίας, διατήρησης και αξιοποίησης των γενετικών πόρων μετά από στενή συνεργασία των υπηρεσιών των συναρμόδιων υπουργείων (ΥΠΑΑΤ, ΥΠΕΝ), δεδομένης της πολυπλοκότητας του θέματος (Διεθνής Συνθήκη του FAO για τους φυτογενετικούς πόρους για τη διατροφή και τη γεωργία, Σύμβαση της Βιολογικής Ποικιλότητας, Πρότυπο Συμφωνητικό Διακίνησης Γενετικού Υλικού, Πρωτόκολλο της Ναγκόγια, Πνευματικά Δικαιώματα, Δικαιώματα Βελτιωτών, Δικαιώματα Γεωργών, νομοθεσία σπόρων, παραδοσιακή γνώση, εθνική στρατηγική για τη βιοποικιλότητα κ.τ.λ.) και λαμβάνοντας υπόψη τα οικονομικά οφέλη που μπορούν να προκύψουν από την αξιοποίηση των γενετικών πόρων (π.χ. έλεγχος σποροπαραγωγής), τη συμβολή τους στην προστασία του περιβάλλοντος, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή, καθώς και την επισιτιστική ασφάλεια.

Επιπρόσθετα, στο πλαίσιο των γεωργοπεριβαλλοντικών δράσεων του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, έχουν εγκριθεί δύο δράσεις που σχετίζονται με θέματα προστασίας και αξιοποίησης της αγροτικής βιοποικιλότητας.

Τέλος, αναφέρεται ότι, στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για τη βιοποικιλότητα που συντονίζει το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ), προβλέπονται στόχοι που αφορούν στην καταγραφή, διατήρηση και δημιουργία εθνικών βάσεων των γενετικών πόρων της χώρας, οι οποίοι θα συμβάλλουν στην υποστήριξη της εφαρμοσμένης έρευνας και τη λήψη πολιτικών αποφάσεων σε θέματα διατήρησης και προστασίας τους.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑ

Π. Μεγάλος

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Ν. Μίχο